

Verksamhetsberättelse 2020

Rubriker och sidnummer

Förbundets ordförande har ordet	2
Arbetet i Yrkesetiska nämnden, YEN	4
Arbetet i Yttrandefrihetsgruppen	6
Arbetet med opinion och kommunikation	8
Arbetet med Avtal 2020	11
Arbetet med las	13
Förbundets förhandlingsarbete	16
Arbetet med fackliga kurser	17
Arbetet med stipendier	19
Förbundets internationella samarbete	20
Arbetet med förbundets ekonomi	21
Kapitalförvaltning	23
Fastighetsförvaltning	24
Förbundets dotterbolag	24
Arbetet i förbundsstyrelsen	25
Arbetet i arbetsutskottet	25
Revisorernas arbete	25
Motioner till förbundsstyrelsen	26

Förbundets ordförande har ordet

Det är i kriser som vår roll som fackförbund blir tydlig, att vi tillsammans hjälper den eller dem som drabbas hårdast. Prioriteringarna under året har varit stenhårda: Vi har behövt skydda jobben både för frilansar och anställda, och för att skydda demokratin har vi som förbund gjort allt vi kan för att tidningar, tidskrifter och andra medier inte ska läggas ner.

Det är även i kriser som journalistikens roll blir tydlig. Under året har journalistiken visat hur nödvändig och oumbärlig den är. Efterfrågan på granskning, bevakning och tillförlitlig begriplig information har varit nästintill omätlig. Det är till väldigt stor del medlemmarna i Journalistförbundet som på ett fantastiskt sätt klarat av detta. På extremt kort tid har redaktionerna ställt om till att bevaka ett nästan helt nytt ämne och en kris som fortfarande pågår.

Förbundets struktur med starka klubbar har varit avgörande för att kunna arbeta effektivt och nära medlemmarna – och därmed skapa så bra villkor som möjligt samt vara det bästa stödet för både anställda och frilansar i en extrem situation.

Förtroendevalda har gjort ett enormt arbete med att företräda sina kollegor och jobba med helt nya arbetsmiljöfrågor. Vårt jobb som journalister är ofta att vara på plats och möta människor, det har för många inneburit en utsatthet för smitta, medan det för andra inneburit att möten med människor och viktiga diskussioner med kollegor inte blivit av. Vi har också haft kollegor och anhöriga som varit sjuka eller gått bort.

Det här året går till historien som ett av de svåraste för våra medlemmar. En majoritet av frilansmedlemmarna har slitit för att hålla igång sin verksamhet och många har levt med stor oro över sin framtid. Flera anställda har förlorat jobbet när nedskärningar skyndats på, eftersom medieföretagens intäkter minskat – det stora intresset för journalistik till trots. Som grupp är det frilansarna i förbundet som fått ta den stora smällen och trots stora ansträngningar för att få till ett rimligt stöd dröjde det alldeles för lång tid.

Det journalistiska arbetet har försvårats av myndigheters brist på öppenhet och försök att slippa insyn. Det här visar på vikten av att ständigt arbeta med frågor om öppenhet och journalistikens roll i samhället.

Året som gått har varit speciellt, pandemin har påverkat i stort och smått. Det är lätt att bli nedslagen kring det som varit svårt. Men med den kraft som finns hos medlemmar, förtroendevalda och förbundets anställda så har vi utträttat fantastiskt mycket som varit till reell nytta för så många. Det är när vi arbetar tillsammans som vi skapar ny energi och blir starkare – för att fortsätta göra det bästa för medlemmarna och journalistiken.

Ulrika Hyllert
ordförande Journalistförbundet

Arbetet i Yrkesetiska nämnden

Journalistförbundets yrkesetiska nämnd (YEN) bedriver ett aktivt arbete för att skapa förtroende för journalister och journalistiken genom att dels opinionsbilda och utbilda i yrkesetiska frågor, dels behandla anmälningar mot journalister som anses ha brutit mot någon av de tretton yrkesetiska reglerna.

En bild från förbundets hemsida som används i sociala medier för att synliggöra yrkesreglerna.

Det opinionsbildande och utbildande arbetet består i att besöka och föreläsa på redaktioner, grundkurser för fackligt förtroendevalda, lokala klubbträffar, och landets journalistutbildningar.

Årets besök har på grund av pandemin mestadels varit digitala.

I februari föreläste nämndens ordförande på plats för JMK:s förstaårselever, i mars på Mittmedia-klubbens årsmöte i Falun, och i oktober i Visby vid ett möte arrangerat av Gotlands journalistförening. Efter det sistnämnda mötet intervjuades ordförande av Radio Gotland i ett direktsänt inslag om yrkesetik.

Nämndens etikombudsman/sekreterare besökte studenter på tv-utbildningen i Gamleby och föreläste om medieetik. Föreläsningar har också på grund av pandemin hållits via zoom för studenter på utbildningar i Malmö, Lund och Göteborg. För studenter på Linnéuniversitetet i Kalmar gjordes tillsammans med ansvarig lärare en filminspelning av ett etiksamtal. Besök har även gjorts på Norra Hallands redaktion där föreläsning och diskussion hölls kring etikfrågor.

YEN har för avsikt att vara synlig gentemot allmänheten och opinionsbildande i yrkesetiska frågor, och fungera som "bollplank" för journalister som vänder sig till nämnden med yrkesetiska frågor.

På förbundets hemsida finns information om nämndens arbete, liksom beslut i de ärenden mot anmälda journalister som nämnden behandlat. Nämnden har ett twitter-konto där yrkesetiska frågor diskuteras fortlöpande.

Den 28 februari skrev nämnden en debattartikel på Aftonbladets debattsida, som svar på sverigedemokraten Linus Bylunds utspel om möjligheten att bestraffa enskilda journalister inom public service för partiskhet.

Nämndens andra viktiga uppgift, vid sidan av att opinionsbilda och utbilda, är att ta emot anmälningar mot journalister som anses ha överträtt de yrkesetiska reglerna. Under 2020 inkom ett trettiotal anmälningar. I ett av ärendena klandrade nämnden journalisten för att ha brutit mot yrkesetisk regel 7, som handlar om att visa särskild hänsyn mot ovana intervjupersoner. Nämnden var enig i beslutet.

Av det trettiotal anmälningar som inkom under verksamhetsåret kunde bara ett fåtal tas upp då majoriteten anmälningar avskrivs av framför allt två skäl: för att den anmälda journalisten inte är medlem i Journalistförbundet – ett krav för att anmälan ska kunna behandlas – eller för att anmälan inte faller inom de yrkesetiska reglerna då det är fråga om en publiceringsskada, vilket handläggs av Medieombudsmannen (MO). Anmälan hänvisas då dit.

Yrkesetiska nämnden har under 2020 haft följande ledamöter:

Ordförande: Gert Lundstedt, frilans, Stockholm

Ledamot: Natalia Kazmierska, Aftonbladet, Stockholm

Ledamot: Karwan Tahir, Sveriges Radio, Örebro

Ledamot: Elin Turborn, Västerbottens-Kuriren, Umeå

Allmänhetens representant, utsedd av Advokatsamfundet: Thomas Rolén, kammarrättspresident

Nämndsekreterare/etikombudsman: Justus Bennet, förbundskansliet

Under hösten lämnade Thomas Rolén lämnade sin plats i nämnden i samband med att han tillträdde som generaldirektör för Domstolsverket då han inte ansåg uppdragen förenliga med varandra. Till Thomas Roléns efterträdare utsågs Daniel Gustavsson, hovrättsråd och vice ordförande i Svea hovrätt – en tjänst han för närvarande är tjänstledig ifrån för att tjänstgöra som huvudsekreterare i 2020 års Grundlagskommitté.

Arbetet i Yttrandefrihetsgruppen

Gruppens fokus på digitalt källskydd fortsatte under 2020. Yttrandefrihetsgruppen anordnade i mitten av februari ett seminarium om digitalt källskydd på ABF-huset i Stockholm. Intresset för seminariet var så stort att gruppen fick byta lokal. Anders Thoesson berättade på seminariet om resultatet av Yttrandefrihetsgruppens enkätundersökning om digitalt källskydd. Han gav också tips på vad redaktioner och enskilda journalister kan göra för att skydda källor digitalt.

Bild från seminariet med Anders Thoesson om digitalt källskydd.

Covid-19 påverkade gruppens verksamhet under året, inte minst eftersom möjligheten att ses och ha fysiska möten var begränsad. Även yttrandefriheten påverkades. Detta var något som gruppen uppmärksammande genom att i maj anordna ett seminarium med Nils Funcke om offentlighetsprincipen och meddelarskydd under pandemin. Bakgrunden var att kommuner och myndigheter förbjöd personal att prata med journalister, alternativt inte lämnat ut uppgifter kopplade till pandemin. Webbinariet leddes av Hanna Nyberg.

En annan sak som påverkades av Covid-19 var myndigheternas öppettider, vilket i sin tur påverkade möjligheterna att ta del av allmänna handlingar negativt. Yttrandefrihetsgruppen testade att mejla tjugo slumpvalt utvalda myndigheter och bad att

få komma och ta del av diariet på plats. Av de arton myndigheter som svarade uppgav sex att de hade förkortade öppettider på grund av pandemin. Det ledde till att Hanna Nyberg skrev en debattartikel i tidningen Publikt om behovet av att digitalisera offentlighetsprincipen.

Flera problematiska lagförslag har varit aktuella under året. Det är sedan tidigare förbjudet att fotografera under en huvudförhandling i domstol. Nu vill regeringen även kriminalisera spridning av bilder som har tagits i strid mot förbudet. Förbudet mot spridning ska inte gälla grundlagsskyddade medier. Journalistförbundet är dock kritiskt till förslaget, eftersom det innebär en stor inskränkning av den allmänna yttrandefriheten. Reglerna om hemlig dataavläsning trädde i kraft den 1 april 2020. Då fick polisen möjlighet att gå in i mobiler, datorer och få tillgång till internetkonton. Enligt Journalistförbundet är det skydd som finns för mobiler och internetkonton som används av journalister inte tillräckligt starkt, vilket kommer att påverka journalisternas möjligheter att skydda sina källor. Gruppen och förbundet har på olika sätt protesterat mot förslagen.

I mitten av december presenterade EU-kommissionen en ny reglering för bland annat sociala medier. Planerna på den nya förordningen, som heter Digital Services Act (DSA), hade diskuterats flitigt i vissa kretsar och på gruppens sista möte för året deltog en tjänsteman från Infrastrukturdepartementet för att redogöra för innehållet i DSA. Förslaget innehåller flera delar som är problematiska ur yttrandefrihetssynpunkt och det kommer finnas anledning att bevaka frågan framöver.

Gruppen har fortsatt att skicka ut nyhetsbrev om aktuella yttrandefrihetsfrågor. Under 2020 har tre brev skickats ut. Nyhetsbrevet har cirka 110 prenumeranter och gruppen hoppas kunna locka nya prenumeranter 2021.

Under andra halvan av 2020 var gruppens ordförande Hanna Nyberg föräldraledig och Stephen Lindholm, som tidigare lett gruppen under många år, klev in som tillförordnad ordförande. I början juni utsåg Journalistförbundets styrelse Mira Hjort, reporter på Kommunalarbetaren, till ledamot i förbundets Yttrandefrihetsgrupp. Mira Hjort ersatte frilansjournalisten Jack Werner som har valt att lämna gruppen efter fem år. I övrigt har gruppen under året bestått av Nils Funcke, Lena Sundström, Anders Thoresson, Olle Wilöf och Tove Carlén.

Under året har Yttrandefrihetsgruppen haft fyra sammanträden.

Arbetet med opinion och kommunikation

Corona-pandemin och dess konsekvenser har under 2020 präglat, och under vissa perioder dominerat, förbundets arbete med opinion och kommunikation. Under pandemins första 30 dagar, efter att svenska myndigheter den 11 mars 2020 införde de första tuffa åtgärderna, kunde vi se ett stort intresse för förbundets arbete. De första 30 dagarna hade förbundet 77 000 besök på sjf.se, vilket var 20 000 fler besök jämfört med samma period året innan. Under denna månad hade vi publicerat fler än 30 nya texter kopplade till pandemin på sjf.se. Som ett exempel hade vår artikel om förändrad a-kassa 750 besök de första 24 timmarna efter publicering.

Under de första intensiva 30 dagarna hade vi varje vecka flera egna debattartiklar och intervjuer i svenska medier. Med rubriker som "Mediernas demokratiska uppdrag hotas", "Långt ifrån tillräckligt stöd till mediebranschen", "Det är vår uppgift att ställa kritiska frågor", "Branschens budskap: Stötta medier som drabbas!", "Krislista överlämnad till kulturministern" och "Närmare hälften av frilansarna hade förlorat uppdrag" kunde vi påverka politiker och beslutsfattare i ett tidigt skede av pandemin.

Tomas Backlund var en av förbundets talespersoner under pandemin.

För att detta tidiga påverkansarbete skulle vara möjligt, behövde vi snabbt ta fram underlag för förbundets opinionsarbete. Som ett exempel skickade kansliet redan den 18 mars ut en enkät till våra frilansmedlemmar om corona-krisen. Över 650 medlemmar svarade på mindre än 48 timmar. Denna enkät följdes senare under året upp med en ny enkät, för att intensifiera arbetet med att få till rätt politiska åtgärder. De första veckorna

under pandemin lyckades vi även samla fler än 110 förtroendevalda till digitala möten för att ge information och snabbutbilda.

Viktigt i opinionsarbetet under 2020 har även varit de möten som förbundet haft med flera ministrar och andra makthavare i frågor kopplade till pandemin. Detta för att påverka dem till att sätta in rätt åtgärder. Ett arbete har skett inom flera led i förbundet, men även inom/genom KLYS och TCO.

I februari inleddes avtalsförhandlingarna och förbundet kommunicerade de krav som avtalsdelegationen lämnat över till motparten. En månad senare, i mars, kom besked att avtalsförhandlingarna skulle pausas och återupptas senare under året med anledning av pandemin. I november 2020 återupptogs förhandlingarna, vilket kommunicerades till medlemmar. Senare under årets slöts två nya kollektivavtal, Public service och Dagspress, innan förhandlingarna tog en paus under julhelgen. Vi har haft löpande information på hemsidan, våra sociala kanaler och i medlemsbrev om avtalsrörelsen.

Under hösten 2020 uppkom en debatt bland medlemmar och andra journalister om Journalistförbundets ställningstagande till de så kallade Las-förhandlingarna mellan LO, PTK och Svenskt Näringsliv. Kritik riktades mot förbundsstyrelsens ja till en överenskommelse och att förbundet aldrig gjort en omröstning bland medlemmar och/eller journalister i allmänhet i denna fråga. Även från fackklubbar kom kritik. Förbundsstyrelsen hade under hösten flera möten med medlemmar samt svarade på debattartiklar. På förbundets hemsida publicerades frågor och svar.

Flera medier uppmärksammade hösten 2020 rasism och brist på representation i medieföretag. För att möta upp detta utökade vi informationen på förbundets hemsida när det gäller råd om hur förtroendevalda kan arbeta med inkludering och mångfald. Dessutom texter om varför det är viktigt att vi som förbund och förtroendevalda arbetar med denna fråga.

Flera medlemmar har under året hängts ut och utsatts för hot och/eller hat på grund av sitt arbete. Som förbund har vi under året bland annat lyft detta med minister Mikael Damberg vid ett möte, för att få ett starkare skydd. På hemsidan har vi under året lyft upp informationen om hot och hat, med anledning av att flera fall uppmärksammats. Representanter för förbundet har även intervjuats av flera redaktioner.

I september 2020 genomförde vi en ny medlemsundersökning. Den visade att medlemmarna är mer nöjda med förbundet, jämfört med resultatet från undersökningen 2016. Kantar Sifo som genomförde medlemsundersökningen kunde se att förbundets relationsindex ökat från +48 till +60 på de senaste fyra åren. Detta på skalan -65 till +125. Relationsindex förklaras av Kantar Sifo som en sammanställning av övergripande betyg, medlemmars rekommendation till andra, lojalitet, användbarhet och upplevd nytta.

Enligt sammanställningen från Kantar Sifo hade den största ökningen skett i andelen som uppgett att de tycker att förbundet är "utomordentligt bra" eller "mycket bra". Som förbund hade vi även tydligt stärkt relationen med visstidsanställda och frilansar.

Journalistförbundet har under året genomfört flera seminarier, majoriteten i digital form. Det blev däremot inga seminarier i Visby sommaren 2020, eftersom Almedalsveckan ställdes in på grund av pandemin. När det gäller våra kampanjer, så hade förbundet bland annat en kampanj i förbundets digitala kanaler om yrkesetik och frilansarvoden.

Andra exempel på frågor som förbundet lyft i form av texter, seminarier eller i möten är implementeringen av upphovsrättsdirektivet, att stoppa utlämningen till USA av Julian Assange, stoppa fulavtal och oskäliga villkor, vikten av god arbetsmiljö, villkoren för public service, bevarandet av källskyddet, vikten av bildjournalistik, vikten av yttrandefrihet, arbetet mot trakasserier, våra svenska fristäder, frågan om LAS och vikten av pressfrihet.

Journalistförbundet annonserade löpande på Google (sökordsannonsering) och Facebook/Instagram (målgruppsstyrda annonser) och i tidningen Journalisten. Annonserna riktade sig till såväl anställda journalister som frilansar och studenter.

Under hösten 2020 genomfördes en rekryteringskampanj och en mejlserie till samtliga förtroendevalda under två månader med tips på rekrytering. Förbundets kansli har under 2020 även testat ett nytt sätt att tillsammans med förtroendevalda arbeta med rekrytering. Detta i en ny podd tillsammans med klubbsektionen Mälardalen inom Frilans Riks. Denna podd, Journalistförbundets frilanspodd, har fokuserat på att förtroendevalda intervjuat frilansmedlemmar. Medlemmar har berättat om hur de påverkats av corona-pandemin och hur de lyckats komma vidare ur krisen.

Förbundet har under året fortsatt sitt engagemang i Dawit Isaaks öde. Bland annat genom att skriva debattartiklar, att vi fortsatt överlämna protestbrev till Eritreas ambassad/ president och att vi varje fredag uppmärksammat Dawit Isaak på vårt twitterkonto. Journalistförbundet har också deltagit i manifestationer med anledning av att Gui Minhai fortfarande varit fängslad. Varje måndag uppmärksammar vi Gui Minhai på vårt twitterkonto.

Ulrika Hyllert talar på manifestation för Gui Minhai.

Arbetet med Avtal 2020

Avtalsrörelsen 2020 inleddes med att vi i november 2019 gick ut med en enkät till medlemmarna om vilka avtalsvillkor som är viktigast. Dessförinnan hade vi genomfört särskilda möten både med dagspressklubbarna och med klubbarna inom public service. Avtalskonferensen genomfördes på Djurönäset den 3-4 december 2019, samtidigt som vi också höll en högre förbundskurs. Konferensen valde avtalsdelegation och fastställde en lista med prioriterade frågor till delegationen.

Delegationen fastställde avtalskrav för alla områden i början av februari 2020 och i mitten av februari började vi utbyta krav med motparten, vilket innebar att förhandlingarna formellt inleddes. Kort därefter utbröt pandemin, och den 23 mars 2020 fattade vi, i likhet med de flesta övriga parter på arbetsmarknaden, beslutet att prolongera innevarande avtal till den 31 oktober 2020 och skjuta på förhandlingarna till hösten.

Förhandlingarna återupptogs den 2 november 2020. November, december, januari och februari kom sedan att präglas av intensivt förhandlings- och delegationsarbete. Public service-avtalet träffades den 17 december, dagspressavtalet den 21 december, tidskriftsavtalet den 5 februari, etermediaavtalet den 17 februari och bemanningsavtalet den 23 februari.

Samtliga avtal följer, som brukligt, industriavtalet i lönenivåer och avsättning till flexpension. Industriavtalet sätter alltså "märket" på svensk arbetsmarknad. Löneutrymmets storlek, i förhållande till periodiseringen av pensionsavsättningarna, var inledningsvis en tvistefråga mellan Almega och samtliga tjänstemannaförbund, men frågan löstes under förhandlingens gång. Som en del av "märket" ingick även en överenskommelse om en arbetsgrupp om organisatorisk och social arbetsmiljö, som ska genomföras på förbundsövergripande nivå.

Bild på fem av förbundets kollektivavtal.

I övrigt har förhandlingarna om allmänna villkor i samtliga avtal handlat mycket om att göra anpassningar utifrån de höjda pensionsåldrarna. I samtliga avtal ersätts tidigare regler om avgångsskyldighet med en rätt att arbeta kvar till pensionsåldern (68 och sedan 69 år), med en underrättelseplikt på två månader för arbetsgivaren för det fall denne vill att anställningen ska upphöra, och därefter en ömsesidig underrättelseplikt på en månad för båda parter när en anställning ska avslutas efter uppnådd pensionsålder.

I etermedia- och tidskriftsavtalen ändras dessutom uppsägningsreglerna, så att ordinarie uppsägningstid gäller efter 65, fram till pensionsåldern, med undantag för den särskilda "55/10"-regeln. Detta infördes i dagspressavtalet redan 2017. Public service- och bemanningsavtalen ligger kvar med de gamla skrivningarna om förkortade uppsägningstider från 65 års ålder.

I samtliga avtal har ändrats bestämmelserna som reglerar möjligheten att överenskomma med enskilda medarbetare om avvikande villkor (främst avseende sjuklön från dag 15). Dessa regler ser lite olika ut i de olika avtalen, och har följaktligen ändrats på lite olika sätt.

På arbetsgivarnas begäran har det i samtliga avtal införts en möjlighet att göra avräkning mot slutlön vid sammanfallande intjänadeår och semesterår – förutom på public service-avtalet, där denna regel infördes 2017. Dessutom införs i alla avtal utom public service en skrivning om att semester som huvudregel inte läggs ut under anställningar kortare än tre månader. Public service-avtalet har redan en snarlik skrivning.

I dagspressavtalet, etermediaavtalet och tidskriftsavtalet införs löneutfyllnad då medarbetaren är frånvarande med rehabiliteringspenning. Denna regel fanns redan på bemanningsavtalet och saknas alltså på public service-avtalet.

I samtliga avtal utom public service stryks förtigande av sjukdom som ett hinder för att sjuklön ska utgå.

I dagspressavtalet permanentas det tillfälligt förhöjda morgontillägg som infördes 2017. I gengäld tas de svårtolkade och svårtillämpade bestämmelserna om extra sjuklön efter dag 90 bort och ersätts med samma regler som i övriga kollektivavtal, vilket innebär bättre utfyllnad för vissa medarbetare med kortare anställningstid. En möjlighet till konsultation från centrala parter i arbetstidsfrågor införs.

I tidskriftsavtalet förlängs begränsningsperioden för arbetstidens förläggning från fyra veckor till tre månader. Avtalet tillförs samma skrivningar om hänsynstagande till privatliv och till individens önskemål vid arbetstidens förläggning som finns i dagspressavtalet. Dessutom tillförs en motsvarande skrivning om arbetstidskonsultation.

I etermediaavtalet förlängs begränsningsperioden för arbetstidens förläggning från fyra månader till sex månader. Även här införs möjligheten till arbetstidskonsultation.

I bemanningsavtalet harmonieras skrivningarna om föräldralön med tjänstemannaavtalet, vilket innebär en extra möjlig månad med löneutfyllnad, men att utfyllnaden generellt ska betalas ut under en och samma period.

Arbetet med Las

Den 29 mars 2019 begärde PTK förhandling med Svenskt Näringsliv om ett utökat system för omställning och anställningstrygghet. LO hade redan tidigare, den 6 november 2017,

begärt förhandling med Svenskt Näringsliv. Dessförinnan har parterna i flera omgångar försökt komma överens i frågorna genom förhandling som av olika anledningar inte kunnat avslutas i enighet. Oberoende av regeringens och samarbetspartiernas ställningstaganden i arbetsrätten har det alltså funnits en på olika nivåer pågående process mellan parterna i syfte att träffa kollektivavtal om anställningsskyddsfrågor och omställningsfrågor.

Detta arbete intensifierades emellertid med anledning av den sakpolitiska överenskommelse (januariöverenskommelsen) som i januari 2019 träffades mellan regeringspartierna S och MP och samarbetspartierna C och L. Arbetsrätten ska enligt överenskommelsen ge företagen flexibilitet och skydda arbetstagaren mot godtyckliga uppsägningar, lagen om anställningsskydd (Las) ska ändras genom tydligt utökade undantag från turordningsreglerna och kostnaderna vid uppsägningar ska minska, särskilt för mindre företag. Enligt överenskommelsen ska också arbetsgivarnas ansvar för kompetensutveckling och omställning stärkas. Den utredning som regeringen tillsätter ska arbeta med förslag som ger en bättre balans i anställningsskyddet för personer med olika anställningsvillkor.

Januariöverenskommelsen innehåller en tydlig uppmaning till arbetsmarknadens parter: "Om parterna når en överenskommelse om hur Las ska reformeras på ett sätt som ger ökad flexibilitet ska regeringen i stället lägga förslag i linje med parternas överenskommelse. I annat fall genomförs utredningens förslag."

Den 19 december 2019 enades parterna LO, PTK och Svenskt Näringsliv om en avsiktsförklaring. Där beslutades att förhandlingarna skulle göra uppehåll under avtalsrörelsen och återupptas efter sommaren. Avsiktsförklaringen angav också att förhandlingarna rymmer ett stort antal frågor inom tre områden: anställningsskydd, omställning och arbetslöshetsförsäkring. Parterna förklarade sin avsikt att ta ett helhetsgrepp på de frågor som kan skapa både omställningsförmåga för företagen och trygghet för de anställda – och som samtidigt värnar den svenska arbetsmarknadsmodellen, och konstaterade att man som parter har olika uppfattningar om dagens regelverk i olika delar, men är "enade i att det är parterna, och inte politikerna, som ska ta ansvar för arbetsmarknaden".

För det fortsatta arbetet med förhandlingsfrågorna tillsattes i januari 2020 tre partssammansatta arbetsgrupper, som självständigt haft i uppdrag att analysera frågeställningar och komma med förslag inom sina respektive områden. Arbetsgruppernas arbete skulle sammanställas i en rapport som ska fungera som ett underlag för de fortsatta förhandlingarna. Grupperna har letts av Erland Olauson (anställningsskydd), Cecilia Fahlberg (omställning) och Anders Ferbe (arbetslöshetsförsäkring).

Rapporten med en sammanställning av arbetsgruppernas analyser och slutsatser offentliggjordes den 12 juni 2020. Dessförinnan, i maj 2020, hade också den statliga utredningens förslag på lagändringar presenterats, den så kallade "Toijer-utredningen".

Journalistförbundets kommunikation i samband med den så kallade "Toijer-utredningen".

Förhandlingarna återupptogs den 18 augusti 2020 och pågick med stor intensitet under augusti och september. Den 30 september strandade emellertid förhandlingarna. Parterna samlade sig på nytt, och återupptog förhandlingarna den 15 oktober. Förhandlingarna avslutades natten mellan 15 och 16 oktober. PTK:s och Svenskt Näringslivs styrelser beslutade samma dag att godkänna förhandlingsresultatet, medan LO senare samma dag beslutade att inte anta överenskommelsen.

Journalistförbundet är ett av PTK:s 26 medlemsförbund. I PTK:s interndemokrati är Journalistförbundet representerat genom grupperingen TCO-Ö där även Vårdförbundet, Lärarförbundet, Teaterförbundet och Symf ingår. I övrigt är PTK:s beslutande organ sammansatta av representanter från Unionen, Ledarna, Sveriges Ingenjörer och Saco-Ö, som inkluderar de övriga Saco-förbunden, exklusive Sveriges Ingenjörer.

I PTK:s styrelse ingår Ulrika Hyllert som en av två representanter för TCO-Ö. I PTK:s förhandlingschefsgrupp (FC) ingår Johan Lif som en av två representanter för TCO-Ö.

Journalistförbundets styrelse (FS) beslutade att säga ja till överenskommelsen, och förbundets representanter i FC och PTK-styrelsen röstade därefter. Beslutet hade föregåtts av mycket diskussion och förankring i FS under både 2019 och 2020. Utöver detta kan noteras att förbundets ledning rapporterade om förhandlingarna vid avtalskonferensen i december 2019 och att förbundet, genom förhandlingschef Johan Lif, uttryckte stöd för fortsatta förhandlingar genom en debattartikel i Journalisten den 29 maj 2020 ("Låt parterna förhandla – det gynnar även mediebranschen").

Förbundets ställningstagande debatterades under hösten 2020 i flera debattartiklar i tidningen Journalisten.

I december 2020 beslutade de två största LO-förbunden, IF Metall och Kommunal, att anta överenskommelsen, efter att PTK och Svenskt Näringsliv enats om vissa justeringar. Det finns också möjligheter för fler LO-förbund att ansluta sig.

Vi planerar att hålla utbildningar om innehållet i överenskommelsen.

Förbundets förhandlingsarbete

Flera av de bolag som under föregående verksamhetsår var under rekonstruktion eller försattes i konkurs har fortsatt varit föremål för förhandlingar för att bevaka våra medlemmars rättigheter.

Framförallt har det handlat om Metro Tidnings Aktiebolag, som efter lång tid under rekonstruktion begärdes i konkurs av förbundet. Med anledning av konkursen bevakade förbundet medlemmars fordringar i denna – men drev också en tvist gentemot staten avseende den statliga lönegarantin. Resultatet efter att förbundet inlett en domstolsprocess blev att sju medlemmar fick ut ytterligare uppsägningslön och semesterersättning genom den statliga lönegarantin i Metros konkurs. Totalt utgick 334 487 kronor i ytterligare statlig lönegaranti till Journalistförbundets medlemmar.

William Michelsens Boktryckeri AB:s konkursbo köptes upp av Mediebolaget Västkusten AB som anställde majoriteten av medarbetarna, men inte alla. Förbundets uppfattning är att bolaget i samband med anställningarna har gjort sig skyldiga till ett kringgående av lagen om anställningsskydd och har därför stämt Mediebolaget Västkusten AB till Arbetsdomstolen.

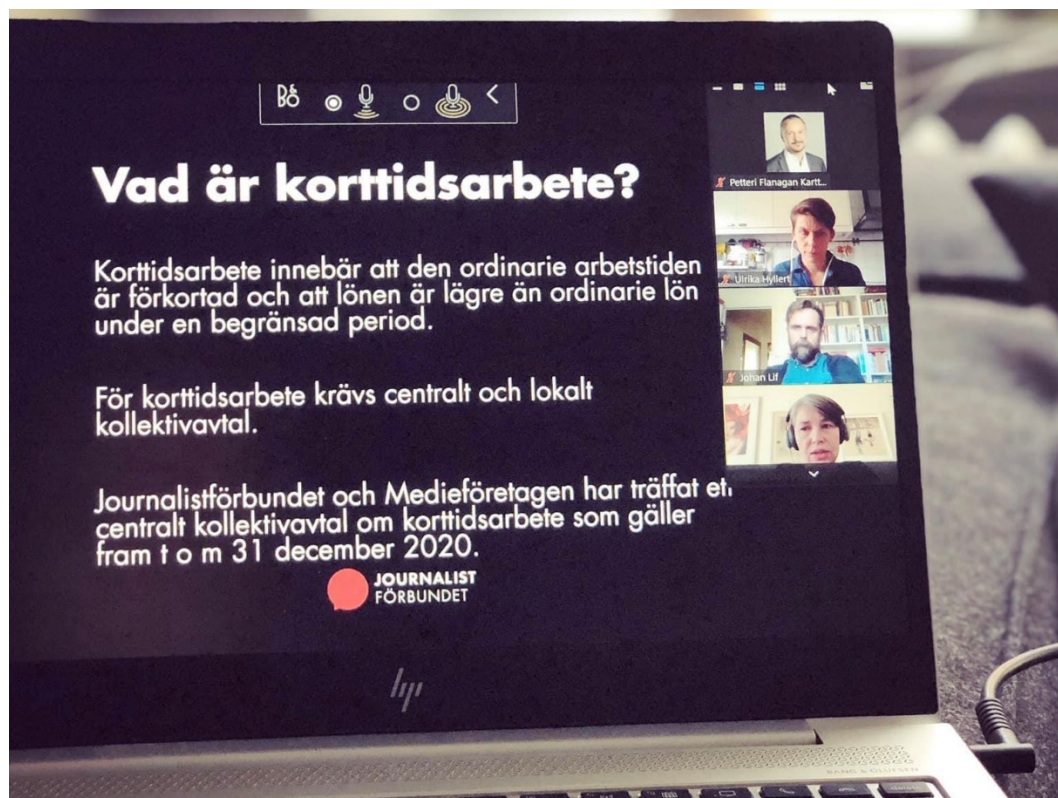
Vid sidan av detta har omorganisationer med nedskärningar som följd genomförts på flera företag både inom dagspress- och tidskriftsområdet. I regel hanteras dessa förhandlingar av journalistklubbarna lokalt men ofta med stöd av förbundet centralt.

Utvecklingen med sammanslagningar och uppköp av bolag har fortsatt under 2020, bland annat genom Bonniers uppköp av Hallmedia AB som därmed blir en ännu större mediekoncern. Sedan tidigare har Bonnier förvärvat Mittmedia AB.

Arbetet med fackliga kurser

Under året har endast en utbildning hållits på plats i kurslokal. Det var en tvådagars facklig grundkurs som hölls på Dalarnas hus i början av mars. Sedan kom Folkhälsomyndighetens reseavrådan och råd om att arbeta hemifrån om det går, så grundkursen som skulle ha hållits i början av april fick snabbt göras om till en kort introkurs på cirka tre timmar som hölls via zoom.

I slutet av mars kom möjligheten till korttidsarbete vilket många medieföretag "nappade" på. Förbundsjurist och förhandlingschef hade med anledning av det två utbildningstillfällen med information och frågestund om regelverket kring detta som samlade ett hundratal klubbordförande.

Digital kurs om korttidsarbete.

Därefter började ett arbete med att göra om alla våra kurser till onlineutbildningar, något som varit en utmaning, men som också gjort att vi kunnat tänka om inför framtidens kurser. När pandemin är över kommer vi att erbjuda både traditionella "på plats"-kurser och onlineutbildningar, då utvärderingarna av onlinekurserna varit mestadels positiva och många dessutom lyft fram fördelar i tillgänglighet som ges när kurserna inte innebär resa och övernattnig.

Kursansvarig ombudsman har under 2020 hämtat mycket inspiration från olika nätverk med kursansvariga på andra förbund (exempelvis STUG, strategiska utbildningsgruppen) och kommer under 2021 att fortsätta arbeta med att ta fram en ny "portfölj" utbildningar. Vi ska även se över om vi ska börja använda LMS (Learning Management System) för korta faktamoment och för att få till ett blandat lärande där fokus på träffarna ligger på idéutbyte, workshops och diskussion och ren faktakunskap i första hand skaffas inför och mellan kurstillfällen. Även detta påbörjades under 2020.

Under våren 2020 gjordes vår tvådagarskurs om Arbetsmiljö för skyddsombud om till en något bantad kurs online via zoom. Kursen hölls två kursdagar med föreläsning på förmiddagen och frågestund på eftermiddagen med en veckas mellanrum och med en hemuppgift emellan.

Att dela upp kursen i två tillfällen med tid för reflektion mellan kurstillfällena visade sig vara uppskattat. Därför fick även höstens tvådagarskurser det upplägget, med inläsning inför, plats för diskussioner och reflektioner i det digitala rummet och en hemuppgift mellan kurstillfällena.

I maj hölls en halvdags introduktionskurs för nyvalda frilansfackliga via zoom.

Under hösten hölls följande utbildningar: Att förhandla uppsägningar på grund av arbetsbrist (halvdag), Sexuella trakasserier (halvdag), Facklig grundkurs (två dagar), Fördjupningskurs OSA (en dag) samt Arbetsmiljökurs för skyddsombud (två dagar). Allt skedde via zoom och med en blandning av föreläsning, diskussion och grupparbete.

Den fackliga grundkursen (två dagar) hölls vid tre tillfällen. Första dagen var gemensam för alla och handlade om fackliga rättigheter, förbundet och klubben samt förhandling och riskbedömningar. Dag två delades upp i två tillfällen, ett för enbart public service och ett för "övriga", detta för att kunna gå in på kollektivavtalsspecifika anställningsformer och annat som skiljer sig mycket mellan public service-avtalet och övriga avtal.

Ett nytt inslag på grundkursen (som gjorts om för att passa onlineformatet, men som ändå hade motsvarande innehåll som de på plats-kurser vi brukar ha) var att Linn Ohlsson bjöds

in för att berätta om sitt AD-mål. Detta moment var mycket uppskattat och kommer därför att upprepas under 2021 års grundkurser.

Utöver de "utannonserade" kurserna har ombudsmän och jurist hållit företagsinterna utbildningar både på plats och via zoom, framför allt för klubbar och sektioner inom public service där man regelbundet anordnar "rookiekurser", men även på en del dagspressföretag.

Sammanlagt har 123 förtroendevalda genomgått någon av förbundets ordinarie kurser under året. Räknar man in kursen om korttidsarbete och arbetsplatskurser blir det ytterligare omkring 150 deltagare.

Arbetet med stipendier

Pandemin har förstås även påverkat Journalistförbundets arbete med stipendier. Delar av den redan planerade verksamheten för 2020 fick med kort varsel göras om och vi jobbade även snabbt fram ett helt nytt stipendium som stöd till frilansjournalister.

När det gäller förbundets språkstipendier så hann 24 stipendiaterna precis åka till Aix-en-Provence för att läsa franska innan coronapandemin bröt ut ordentligt i mars. När det gäller våra språkstipendier som skulle ha ägt rum hösten 2020 i Berlin, Brighton och i Aix så har de fått flyttats fram ett år till oktober 2021.

En effekt av pandemin var också att arbetsmarknaden för frilansjournalister tvärnitade. Många fick redan inbokade uppdrag uppsagda och det blev svårt att sälja in nytt material. Detta ledde till en akut ekonomisk kris för många frilansmedlemmar.

Ett stort arbete gjordes med det av förbundets styrelse instiftade krisfondstipendiet till frilansmedlemmar. Av närmare 300 ansökningar beviljades 266 frilansjournalister 10 000 kronor vardera. Vilket motsvarar drygt 2,6 miljoner kronor. Ett väldigt uppskattat stipendium.

Under 2020 kunde vi också ge 240 personer ett utbildnings- och kompetensutvecklingsstipendium till en sammanlagd summa av cirka 5,5 miljoner kronor. Pandemin har påverkat situationen för flera av dem som beviljats stipendiet eftersom det de ansökt om att göra, till exempel gå en utbildning, studiebesök eller annat kompetenshöjande, har lagts på is. Dessa stipendier har flyttats fram i tid, tills när det återigen är möjligt att genomföra det som de sökt stipendiet för.

Även kreativitetsstipendiet i Aten har påverkats väldigt mycket av pandemin. I mars 2020 fick vi flytta sju stipendiater vistelse i Aten från våren 2020 till våren 2021. Samtidigt fick 16 nya stipendiater besked om att de fått vistelser i Aten under hösten 2020. Av dessa 16 så kunde enbart fyra genomföra sin resa, övriga 12 har fått sin vistelse framflyttad till hösten 2021. Atenstipendiet är populärt att söka. När vi utlyste det i januari 2020 fick vi till exempel 169 ansökningar och 16 sökande valdes ut.

Åtta personer fick 2020 stipendier för att gå huvudkursen hos Nordiskt Journalistcenter i Århus i Danmark. Första veckan på kursen genomfördes i Århus, men de andra två veckorna är framskjutna på obestämd tid. Vi har även under året gett stipendier till sex personer för att gå NJC:s klimatkurs på Island. Den kursen ställdes in. NJC:s kurser Roadtrip i Barentsregionen och Pressfrihet i Ryssland har skjutits fram till september 2021 och där finns ett flertal stipendiater.

På fortbildning för journalister i Kalmar FOJO fick 35 personer under 2020 stipendier för att kunna delta i olika kurser. Även här ställdes kurser in eller gjordes om till digitala kurser.

Förbundets internationella samarbete

Nordiskt, europeiskt och globalt samarbete med andra journalistförbund är självklart för Journalistförbundet. Flera frågor – såväl traditionellt fackliga som specifika yrkesfrågor – diskuteras och avgörs på internationell nivå.

Framför allt genom arbetet i EFJ, Europeiska Journalistfederationen, får förbundet information om och kan påverka för förbundet viktiga frågor. IFJ, Internationella Journalistfederationen, är en viktig plattform för solidaritetsarbetet.

Pandemin innebar stora utmaningar för det internationella arbetet. EFJ:s årsmöte som skulle ha hållits i Zagreb på våren sköts på framtiden och fick till slut genomföras digitalt under hösten i stället. Även IFJ:s årsmöte genomfördes digitalt under den senare delen av 2020. Detta var dock inte enbart negativt eftersom det innebar att det svenska förbundet kunde delta, vilket inte hade varit möjligt om mötet hade genomförts i Oman som planerat.

År 2020 var året då det svenska förbundet skulle få välkomna nordiska kollegor till Stockholm i egenskap av ordförandeland i NJF. Ett första möte hanns med i Stockholm i mars men resterande möten genomfördes digitalt. Omställningen till digitala möten möjliggjorde för NJF att ses oftare och totalt blev det fem NJF-möten under 2020, i stället för två som normalt.

Året innehöll också goda nyheter internationellt. EFJ beviljades EU-projektmedel för projektet "Health and safety of journalists" som syftar till att öka journalisters säkerhet. Journalistförbundet ingår som en partner i projektet tillsammans med förbund från Kroatien, Tyskland, Frankrike och Nederländerna. Projektet kommer att pågå under 2021 och 2022 och ska bland annat resultera i en online-plattform med verktyg för riskbedömning av journalistisk verksamhet, samt utbildningar online och även en på plats i Stockholm.

Journalistförbundet fortsätter att tillsammans med IFJ driva projekt för att bygga upp och utveckla journalistförbund i utvecklingsländer och -regioner. Ekonomiskt stöd för detta arbete kommer från Union to Union, som i sin tur får stöd av SIDA. Cirka sex miljoner kronor av biståndsmedel förmedlades till Journalistförbundets/IFJ:s projekt i Afrika, Asien, Latinamerika, Mellanöstern och Östeuropa. Trots pandemin har projekten kunnat genomföras runt om i världen tack vare att IFJ snabbt ställde om och kunde hålla workshops och andra möten digitalt.

Arbetet med förbundets ekonomi

Journalistförbundets ekonomi har klarat sig förhållandevis bra under pandemiåret 2020. Detta främst tack vare lägre kostnader för resor och för fackliga kurser hållits digitalt, samt lägre sociala avgifter under andra kvartalet och en lönehöjning först i november. Dotterbolaget Tidningen Journalisten AB avtalade också om korttidsarbete för redaktionens medarbetare och fick bidrag från Tillväxtverket för det.

En retroaktiv återbetalning av fastighetskatt, som felaktigt uttaxerats under 2016-2018, påverkade också resultatet positivt under 2020. Intäkterna minskade dock i koncernen under året. Intäkterna från medlemsavgifterna minskade med drygt 1 000 tkr och fastighetsintäkterna minskade med cirka 700 tkr jämfört med 2019 och annonsintäkterna i Journalisten minskade med cirka 400 tkr. Den främsta anledningen till minskade medlemsavgiftsintäkter är färre yrkesverksamma medlemmar jämfört med 2019, en minskning med 76 (444) och en ökning av medlemmar som betalar den lägsta medlemsavgiften. Det förklaras av att förbundet har fler medlemmar som delvis arbetar med journalistik och inkomsten för det journalistiska arbetet därför är lägre.

Tack vare lägre kostnader blev resultatet för koncernens räkenskapsår 2020 före finansnetto 1 654 tkr och efter finansnetto 5 410 tkr, att jämföra med 674 tkr respektive 9 678 tkr 2019.

Moderföreningens (Journalistförbundets) resultat 2020 blev före finansnetto 133 tkr och efter finansnetto 3 888 tkr. Dotterbolaget Tidningen Journalisten AB gick med vinst 2020

med 1 588 tkr före bokslutsdispositioner och skatt och dotterbolaget SJF:s Frilansjournalisters Serviceaktiebolag gick med förlust med 67 tkr före bokslutsdispositioner och skatt.

Under 2020 har en lokal om 274 kvm stått tom hela året. Det har påverkat hyresintäkterna negativt med ca 800 tkr. Tack vare minskade kostnader och en återbetalning av tidigare uttaxerad fastighetsskatt gav fastigheten ett överskott om 810 tkr 2020. Värdet på fastigheter i Stockholms innerstad, och i synnerhet nära Centralstationen där förbundets fastighet är belägen, har ökat markant över åren. Enligt en värdering gjord i slutet av 2020 är fastigheten värd 260 000 tkr. Fastigheten på Vasagatan i Stockholm är en mycket god investering och utgör mer än hälften av förbundets förmögenhet. Fastigheten är obelånad.

För att anpassa kostnaderna efter intäkterna har personal som gått i pension inte fullt ut ersatts, arbetet har effektiviserats och vissa arbetsuppgifter har rationaliserats bort. Strukturuomvandlingen i branschen med fortsatta nedskärningar innebär dock större tryck på lokala och centrala förhandlingar.

Förbundets kapital har under året varit placerat dels i aktiefonder dels i likvida medel. Det låga ränteläget i Sverige och världen gör det svårt att hitta bra ränteplaceringar. De likvida medel som förbundet har är därför placerade på konton i SBAB där det fortfarande går att få ränteavkastning. Finansnettot blev 3 759 tkr vilket avser utdelningar från aktiefonderna samt vinst vid försäljning av fondandelar. Förbundet får, som ideell förening, endast bokföra realiserade finansiella intäkter och kostnader. Marknadsvärdet av förbundets finansiella tillgångar överstiger det bokförda värdet med 23 951 tkr per sista december 2020.

Journalistförbundets inkomstförsäkring ianspråkats fortsatt men tack vare det höjda taket i a-kassan har utbetalningar från inkomstförsäkringen under 2020 varit lägre än befarat. Försäkringen redovisar även 2020 en vinst och per sista december 2020 uppgick den till 3 909 tkr. Det är inte ett självändamål att försäkringen ska gå med vinst utan vinsten kan användas till att till exempel förbättra villkoren eller möjligen sänka avgiften till försäkringen. Från 1 april 2021 utökas därför antalet ersättningsdagar i försäkringen från 100 till 120 dagar samt premien för de som betalat 65 kronor per månad sänks till 60 kronor per månad.

Journalistförbundet prenumererar på tidningen Journalisten åt medlemmarna och betalade för det, 5 973 tkr, år 2020. Journalistförbundet annonserade också i Journalisten till en kostnad om 400 tkr.

Kapitalförvaltning

Journalistförbundets målsättning är att det ska finnas medel för konfliktersättning motsvarande 33 procent av den genomsnittliga månadslönen för förbundets yrkesaktiva medlemmar.

Förvaltningen av förbundets kapital präglas av långsiktighet och lågt risktagande. Syftet med förbundets placeringsstrategi är att få bästa möjliga långsiktiga reala avkastning. Förbundets placeringsreglemente anger hur ansvarsfördelningen för kapitalförvaltningen inom Journalistförbundet ska se ut, hur den strategiska tillgångsstrukturen ska vara fördelad, vilka finansiella risker förbundet får ta och hur de ska begränsas samt vilka etiska hänsyn som måste tas i placeringarna.

Reglementet innehåller också riktlinjer för uppföljning och utvärdering. Placeringsreglementet utvärderas årligen och revideras när behov finns och fastställs av förbundsstyrelsen på första förbundsstyrelsemötet varje år.

Journalistförbundet har ett placeringsråd som har till uppgift att ge förbundet råd i kapitalförvaltningsfrågor. Placeringsrådet består av förbundets vice ordförande och kanslichefen samt två externa oberoende finanse experter. Rådet träffades fyra gånger digitalt under 2020.

När coronapandemin konstaterades i början av mars 2020 befarades att vi skulle få se en finanskris av stora mått. Till en början dök också världens börser och i början av april 2020 hade förbundets finansiella tillgångar minskat med knappt 25 procent. Under året har dock Sveriges och världens börser hämtat sig. De finansiella marknaderna har präglats av stor oro för den ekonomiska effekten av coronapandemin och förhoppningar om ett vaccin. Även världspolitiken med bland annat brexit och ett tumultartat presidentval i USA har gjort marknaderna svårbedömda. Räntorna har fortsatt varit mycket låga och det har, som tidigare nämnts, varit svårt att hitta bra ränteplaceringar så placeringsrådet har konstaterat att det inte varit lönsamt att placera i obligationer. I brist på bra ränteplaceringar är likviden från tidigare inlösta obligationer och försäljningar av fondandelar placerat hos SBAB där räntan under året varit positiv. För att minska aktieexponering inför en eventuell stor konjunkturedgång sålde förbundet under året fondandelar i två av fonderna. Försäljningen gav en vinst om 3 678 tkr.

Förbundets portfölj bestod vid årsskiftet av fyra aktiefonder (totalt 45 procent) och likvida medel på konto i SBAB och i Swedbank. Totala avkastningen i aktieportföljen uppgick 2020 till ca 5,3 procent. Vid årsskiftet hade förbundet en realiserad vinst om 23 951 tkr i de finansiella tillgångarna.

Förbundets förmögenhet består också av fastigheten Lagern 7 på Vasagatan i Stockholm. Fastigheten är värderad till 260 000 tkr. Värderingen gjordes i slutet av 2020.

Fastighetsförvaltning

75 procent av fastigheten hyrs ut till externa hyresgäster och resten bor Journalistförbundets kansli i. En lokal om 274 kvm har stått outhyrd från januari 2020. Coronapandemin har gjort att möjligheten att hyra ut kontorslokaler försvårats. Företag som tittat på nya lokaler har blivit mycket försiktiga och man har insett att man inte behöver så stora lokaler. Restaurangen Pressklubben och Duvel Café samt baristan i huset har beviljats hyresrabatt med 50 procent under andra kvartalet. Förbundet har fått hälften av rabatten ersatt av staten.

Restaurangens hyresavtal som skulle ha omförhandlats till höjd hyra, förlängdes med ett år på samma hyresnivå som tidigare eftersom restaurangnäringen tappat i lönsamhet. Samma hyresavtal ska omförhandlas från första oktober 2021 och det kan bli svårt att få igenom en höjd hyra under 2022. I början av 2021 har två hyresgäster motsvarande cirka 450 kvm sagt upp sina kontrakt för avflyttning den sista december 2021. Journalisternas akassa flyttade ut ur fastigheten i februari. Renovering av de tomma lokalerna pågår och två mäklare jobbar med att hyra ut lokalerna.

Förbundets dotterbolag

Journalistförbundet är moderförening i en koncern med två helägda dotterbolag, SJF:s Frilansjournalisters Serviceaktiebolag (Servicebolaget) och Tidningen Journalisten AB.

Tidningen Journalisten AB ger ut förbundets medlemstidning Journalisten och tidningen Finansliv på uppdrag av Finansförbundet. Styrelsen i bolaget består av förbundsordförande, vice förbundsordförande och en tidigare förbundsstyrelseledamot. Vd i bolaget är chefredaktör Helena Giertha.

Servicebolaget ger råd till förbundets frilansmedlemmar i deras egenskap av egenföretagare. Servicebolaget arrangerar också kostnadsfria kurser för i första hand frilansmedlemmar. Andra medlemmar kan gå kurserna, men då mot en avgift. Samtliga förbundets frilansmedlemmar är också medlemmar i Servicebolaget och betalar en serviceavgift till bolaget och en reducerad medlemsavgift till förbundet.

Styrelsen i Servicebolaget består av förbundsordförande och tre FS-ledamöter samt två ledamöter utsedda av Frilans Riks. Styrelsen har dessutom två suppleanter, en utsedd av förbundsstyrelsen och en utsedd av Frilans Riks.

Från den 1 januari 2021 kommer verksamheten i Servicebolaget flyttas över till förbundet. Även de anställda i bolaget flyttas till förbundet och blir anställda där. Servicebolaget kommer därefter att läggas ned.

Arbetet i förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen utgjordes under året av Ulrika Hyllert, ordförande, Tomas Backlund, vice ordförande, ledamöterna Katarina Bjärvall, Anna Roos (tidigare Flytström), Anders Forsström, Elisabeth Hedman, Ann Johansson, Jens Krey, Gert Lundstedt, Gabriella Mohoff och Hanna Nyberg.

Victoria da Silva har varit ordinarie personalledamot i styrelsen med Åse Harding som suppleant.

FS höll under året 20 protokollförda sammanträden.

Arbetet i arbetsutskottet

Ulrika Hyllert, Tomas Backlund och Hanna Nyberg utgjorde förbundsstyrelsens arbetsutskott till och med AU den 21 oktober, då både Hanna Nyberg och Anders Forsström deltog för överlämnande. Därefter utgjordes AU av Ulrika Hyllert, Tomas Backlund och Anders Forsström.

Arbetsutskottet förbereder frågor inför förbundsstyrelsens behandling och verkställer dess beslut. AU höll 16 protokollförda sammanträden under året.

Revisorernas arbete

Revisorer under året har varit Sven Rydén och Hans Zillén med Ragna Fahlander och Tommy Lundqvist som revisorssuppleanter. Pricewaterhousecoopers, PWC, med ansvarig auktoriserad revisor Veronica Carlsson, var förbundets revisionsbyrå.

Motioner till förbundsstyrelsen

Under året inkom fyra motioner till förbundsstyrelsen, samtliga från Frilans Riks. Motionerna handlade om Hållbarhetspolicy, Att ta bort premien till inkomstförsäkringen, Upphovsrätt och presstöd, samt om Avdrag för frilansjournalister.

Årsredovisning och koncernredovisning

för räkenskapsåret 2020-01-01 - 2020-12-31

Styrelsen för Svenska Journalistförbundet avger härmed följande årsredovisning och koncernredovisning.

Innehåll	Sida
Förvaltningsberättelse	2
Koncernen	
Resultaträkning	6
Balansräkning	7
Kassaflödesanalys	9
Moderföretaget	
Resultaträkning	10
Balansräkning	11
Kassaflödesanalys	13
Tilläggsupplysningar	14

Styrelsens säte: Stockholm

Föreningens redovisningsvaluta: Svenska kronor (SEK).

Alla belopp redovisas, om inte annat anges, i tusentals kronor (tkr).

Förvaltningsberättelse

(Siffror inom parentes i förvaltningsberättelsen avser förra årets siffror.)

Information om verksamheten

Journalistförbundet har till uppgift att tillvarata sina medlemmars fackliga, ekonomiska, sociala och ideella intressen samt verka för en god yrkesetik. Journalistförbundet är moderförening i en koncern med två helägda dotterbolag, SJF's Frilansjournalisters Serviceaktiebolag och Tidningen Journalisten AB.

Internationellt arbete

Journalistförbundet samarbetar internationellt på tre nivåer: globalt genom Internationella Journalistfederationen, IFJ på europeisk nivå via European Federation of Journalists, EFJ (IFJ:s regionala organisationsled i Europa) och i Norden genom Nordiska Journalistförbundet, NJF. Mellan de nordiska förbunden finns ett beslut om att stötta varandra ekonomiskt genom lån.

Antal medlemmar

Under 2020 minskade antalet yrkesverksamma medlemmar med 76 (444). Antalet seniormedlemmar minskade 2020 med 104 jämfört med 2019 då antalet seniormedlemmar minskade med 11. Per sista december 2020 hade antalet studerandemedlemmar ökat med 38 jämfört med sista december 2019.

Totalt lämnade 143 (355) medlemmar förbundet. Det minskade antalet fullbetalande medlemmar har inneburit att intäkterna minskat med 953 (931) tkr. Trots betydligt färre som lämnar förbundet sjunker alltså intäkterna. Förklaringen ligger i att fler nya medlemmar anger att man delvis arbetar som journalist och därför anger en deltidslön/-inkomst vilket ger en lägre medlemsavgift. Medlemsrekrytering är ett arbete som prioriteras. Trots det är inflödet av nya medlemmar fortfarande lägre än utflödet. Den främsta och viktigaste förklaringen till det är att många journalister lämnar yrket. Under många år har det skett en strukturomvandling i branschen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Coronapandemin

Sedan mars 2020 har världen och Journalistförbundet levt med en coronapandemi.

Förbundets och Tidningen Journalistens medarbetare har sedan första rekommendationen om hemarbete arbetat hemifrån. Kollektivavtalen prolangerades för att fortsätta förhandlas under hösten, avtal om korttidsarbete förhandlades och villkoren i inkomstförsäkringen anpassades till de nya a-kassevillkoren. Förbundets fackliga kurser gjordes snabbt om till att bli digitala och många stipendier som innebar resa fick skjutas på framtiden. Många branscher går på knäna så också mediabranschen. Det politiska påverkansarbetet intensifierades för att få regeringen att ge ekonomiskt stöd till mediebranschen.

Frilansarna är de som drabbats hårdast av coronapandemin och därför beslöt förbundsstyrelsen att öppna konfliktkassan till en krisfond för stipendier till frilansare som kunde visa att de blivit av med uppdrag till följd av coronasmittan.

10 000 kronor per stipendium betalades ut upp till ett totalt belopp om 2 500 000 kronor från konfliktkassan.

Däruöver skänkte flera klubbar, arbetsgivare och enskilda medlemmar pengar till krisfonden vilket gjorde att förbundet slutligen betalade ut 266 stipendier.

Journalistförbundets ekonomi påverkas av krisen på kort och lång sikt. Förbundets hyresintäkter minskade direkt till följd av hyresrabatter till restaurangen och baristan i huset. Hyreskontrakt som var under omförhandling till höjd hyra förlängdes på samma hyresnivå som 2019 och det har blivit mycket svårt att hitta intressenter till tomma lokaler.

Tidningen Journalisten AB

Tidningen Journalisten AB ansökte om bidrag till korttidsarbete vilket beviljades av Tillväxtverket.

Det har inneburit, tillsammans med lägre arbetsgivaravgifter, att Tidningen har klarat sig relativt väl under 2020 trots minskade annonsintäkter. Bolaget har 10 anställda.

SJF's Frilansjournalisters Serviceaktiebolag

I början av 2020 beslöts att verksamheten i dotterbolaget ska läggas över i moderföreningen Journalistförbundet från årsskiftet 2020/2021 och att bolaget därefter ska likvideras. De två medarbetare som var anställda i bolaget flyttades per årsskiftet över till förbundet.

Förväntad framtida utveckling samt risker och osäkerhetsfaktorer

Mediebranschen har under lång tid varit under förändring med nedskärningar och samgåenden av medieföretag. Många journalister som har fått lämna sina arbeten väljer att lämna branschen och lämnar därmed också förbundet. En risk för Journalistförbundet är att antalet medlemmar minskar så att förbundet inte kan bedriva den verksamhet som efterfrågas. Medlemsrekrytering kommer därför fortsatt vara prioriterat både på kanslinivå och inom hela organisationen.

Tack vare det höjda A-kassataket har inte inkomstförsäkringen utnyttjats i så stor omfattning som befarades när pandemin slog till. Det innebär att försäkringen fortsätter att gå med vinst vilket den har gjort sedan 2017. Resultatet i försäkringen redovisas i en så kallad buffertfond. Det är Journalistförbundet som står risken vid ett underskott i försäkringen. Per den sista december 2020 var överskottet 3 909 tkr (3 569 tkr). Ett överskott i försäkringen kan användas till att till exempel sänka premien eller förbättra villkoren. I början av 2021 beslöt förbundsstyrelsen att utöka antalet ersättningsdagar från 100 till 120 dagar i basförsäkringen samt sänka premien, för dem med lön över a-kassetaket, från 65 kronor per månad till 60 kronor per månad. Förändringen träder i kraft från den första april 2021.

Som ett led i översynen av förbundets försäkringar för medlemmar konstaterades att den gruppolycksfallsförsäkring som ingått i medlemskapet under många år var undermålig så tillvida att maxersättningen endast kunde uppgå till fem prisbasbelopp, vilket är mycket lite om det skulle handla om nedsatt arbetsförmåga. En förbättring av försäkringen till 20 eller 40 prisbasbelopp skulle bli för kostsam för förbundet. Förbundsstyrelsen beslöt därför att ta bort gruppolycksfallsförsäkringen i medlemskapet från första april och istället förhandla fram en bra frivillig olycksfallsförsäkring för medlemmar.

Förbundet har ett kongressuppdrag att söka samarbeten med andra fackförbund för att kunna få ned kostnaderna i framförallt de administrativa delarna. Sedan 2019 har ett samarbetsprojekt pågått med Forena, fackförbundet för försäkringstjänstemän. För att få till ett bra samarbete med synergieffekter behöver lokaler delas och från första september 2021 kommer förbundet flytta ihop med Forena i av Vision uthyrda lokaler på Kungsgatan i Stockholm. Förbundet kommer att ha gemensam it och telefoni och gemensam lokalservice till en början men samarbetet kommer att utvidgas inom flera verksamhetsområden. Lokalerna som förbundets kansli tidigare har bott i förbundets fastighet kommer att renoveras och hyras ut.

Hållbarhet

Journalistförbundet jobbar medvetet med hållbarhet på olika plan, inte minst avspeglar kollektivavtalen det genom att verka för ett hållbart yrkesliv, med t ex kompetensutveckling, jämställdhet och en löneprocess som ska spegla kompetens och prestation oavsett kön. Förbundet arbetar systematiskt med arbetsmiljön för kanslimedarbetare och för medlemmar. När det gäller förbundets kapital placeras det i tillgångar som är etiskt och miljömässigt hållbara. Vidare har förbundet en resepolicy för alla som reser på förbundets uppdrag, som i stora delar utgår ifrån resandets klimatpåverkan. Även stipendier som innebär resor har setts över för att minska resandet och därmed påverkan på klimatet. Förbundets policy vid inköp av varor och tjänster är att leverantören ska ha kollektivavtal samt att varor som köps in ska vara miljömässigt hållbara. Förbundet kommer också ta fram en hållbarhetspolicy avseende inköp av kost och material m m vid fackliga evenemang inom organisationen.

Finansiella instrument

Journalistförbundet har kapitalet placerat i aktiefonder och likvida medel. Ränteläget i Sverige är historiskt lågt vilket innebär att det är svårt att hitta lönsamma obligationer. I väntan på bättre ränteläge för ränteplaceringar placeras likvida medel i konto hos SBAB som hittills har gett bättre ränta än ett vanlig bankkonto. Förvaltningen präglas av långsiktighet och lågt risktagande. Förbundsstyrelsen har fastställt ett placeringsreglemente som reglerar hur ansvarfördelningen i förvaltningen ska se ut, hur stora finansiella risker förbundet får ta samt vilka etiska hänsyn som måste tas i placeringarna. Målsättningen med kapitalförvaltningen är att det ska finnas medel för konfliktersättning motsvarande 33 procent av den genomsnittliga månadslönen för förbundets anställda medlemmar. I konfliktberedskapen ingår också marknadsvärdet av förbundets fastighet.

Ekonomi

Verksamhetens kostnader redovisas i en funktionsindeldad resultaträkning baserad på fördelningen av personella resurser uppdelat på facklig verksamhet, fastighetsförvaltning, stipendier, tidningen samt administration. Kongressen har fattat beslut om att förbundet ska ha konfliktmedel för konfliktersättning motsvarande 33 procent av den genomsnittliga månadslönen för förbundets anställda medlemmar. Per den sista december 2020 uppfyllde förbundet kravet med 319 (357) procent. Journalistförbundet är skyldigt att betala inkomstskatt på näringsverksamhet, fastighetsinkomster och kapitalinkomster. Förbundet betalar också fastighetsskatt och särskild löneskatt på pensionskostnader. Medlemsavgifterna och övriga intäkter uppgick i moderföreningen till 54 683 tkr (71 902 tkr) och kostnader för verksamheten till 54 550 tkr (71 355 tkr). Skillnaden mellan åren vad gäller både intäkter och kostnader förklaras av ändrade redovisningsprinciper för stipendieverksamheten.

Medarbetarnas löner revideras enligt journalistavtalet för dagspress.

Resultatet från kapitalförvaltningen uppgick till 3 756 tkr (9 005 tkr), vilket omfattar utdelningar och resultat från övriga värdepappersinnehav. Skillnaden mellan bokfört värde och marknadsvärde på förbundets finansiella tillgångar uppgår till 23 880 tkr (25 474 tkr). Journalistförbundet uppvisar ett resultat efter bokslutsdispositioner och skatt på 6 826 tkr (4 720 tkr). Det egna kapitalet uppgick vid årets slut till 83 834 tkr (77 007 tkr). Under 2020 fick Journalistförbundet 1 029 tkr (1 358 tkr) i bidrag från TCO för förbundets arbete med regionala skyddsombud och från PTK avseende försäkringsinformationsarbetet.

Flerårsöversikt koncernen	2020	2019	2018	2017	2016
Medlemsintäkter (tkr)	41 423	42 382	43 313	44 060	46 027
Resultat efter finansiella poster (tkr)	5 410	9 678	-265	2 807	982
Rörelsemarginal (%)	2,5%	0,9%	-1,2%	3,1%	-0,5%
Avkastning på eget kapital (%)	6,4%	12,5%	-0,5%	3,7%	1,3%
Balansomslutning (tkr)	134 531	121 153	115 508	111 932	104 231
Soliditet (%)	64%	68%	65%	68,0%	71,0%
Antal anställda	39	39	35	36	39
Antal medlemmar	14 275	14 418	14 775	15 499	15 993

Flerårsöversikt Moderföreningen	2020	2019	2018	2017	2016
Medlemsintäkter (tkr)	39 155	40 109	40 981	41 633	43 518
Resultat efter finansiella poster (tkr)	3 889	9 552	-241	2 464	20 411
Rörelsemarginal (%)	0,2%	0,8%	-1,2%	2,8%	0,8%
Avkastning på eget kapital (%)	0,2%	12,3%	-0,3%	3,4%	32,0%
Balansomslutning (tkr)	128 522	118 344	112 264	109 463	102 446
Soliditet (%)	65%	69%	66%	69,0%	71,5%
Antal anställda	27	27	27	27	29
Antal medlemmar	14 275	14 418	14 775	15 499	15 993

Nyckeltalsdefinitioner framgår av not 1.

Förändring av eget kapital

<i>Koncernen</i>	Konfliktfond	Bundet kapital	Balanserat resultat	Totalt
Ingående balans 2019-01-01	55 582	2 455	17 288	75 325
Omvärderingseffekt ny skattesats av obeskattade reserver			-128	-128
Avsättning till konfliktfond	0		0	0
Överfört från bundet kapital	0	1 986	-1 986	0
Årets resultat	0	0	6 941	6 941
Utgående balans 2019-12-31	55 582	4 441	22 115	82 138

Avsättning till konfliktfond			0	0
Uttag ur konfliktfond	-2 500		2 500	0
Överfört från bundet kapital		-4 009	4 009	0
Årets resultat			3 723	3 723
Utgående balans 2020-12-31	53 082	432	32 347	85 861

<i>Moderföreningen</i>	Konfliktfond	Bundet kapital	Balanserat resultat	Totalt
Ingående balans 2019-01-01	55 582		16 705	72 287
Avsättning till konfliktfond	0		0	0
Årets resultat	0		4 720	4 720
Utgående balans 2019-12-31	55 582		21 425	77 007

Avsättning till konfliktfond	0		0	0
Uttag ur konfliktfond	-2 500		2 500	0
Årets resultat			6 826	6 826
Utgående balans 2020-12-31	53 082		30 751	83 833

Förslag till resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel

Balanserat resultat	21 425
Uttag ur konfliktfond	2 500
Årets resultat	6 826
	30 751

disponeras så att

i ny räkning överföres	30 751
	30 751

Enligt beslut på kongressen 2018 är det förbundsstyrelsen som beslutar om avsättning till konfliktfonden.

Då konfliktberedskapen uppgår till 319 procent per 31 december 2020 beslöt förbundsstyrelsen att avsättning inte ska göras 2020.

Koncernens resultaträkning

	Not	2020-01-01 -2020-12-31	2019-01-01 -2019-12-31
<i>Intäkter</i>			
Medlemsintäkter		41 423	42 382
Nettoomsättning	2	18 393	33 574
Övriga rörelseintäkter		6 210	7 288
		66 026	83 244
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Facklig och internationell verksamhet	2,4,5,6	-17 456	-20 852
Administration och förbundsstyrelse	2,3,4,5,6	-23 479	-24 367
Tidningen Journalisten	4,5	-14 644	-16 278
Fastighetsförvaltning	5,6	-6 293	-6 683
Stipendier och administration av stipendier	7	-2 500	-14 390
		-64 372	-82 570
Rörelseresultat		1 654	674
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	3 678	8 908
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	10	82	99
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-4	-3
		3 756	9 004
Resultat efter finansiella poster		5 410	9 678
Skatt på årets resultat	13	-1 687	-2 737
Årets resultat		3 723	6 941

Koncernens balansräkning

	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbete och liknande arbeten	14	0	80
Balanserade utgifter för IT system	15	4 014	4 878
		4 014	4 958
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnad	16	23 193	13 185
Pågående nyanläggning byggnad	17	1 097	8 558
Inventarier och installationer	18	661	697
		24 951	22 440
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	23	16 180	16 501
Uppskjuten skattefordran	24	1 636	3 067
		17 816	19 568
Summa anläggningstillgångar		46 781	46 966
<i>Omsättningstillgångar</i>			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		871	600
Fordran medlemsavgifter		511	663
Aktuell skattefordran		1 280	268
Övriga fordringar		1 259	2 950
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25	2 014	3 894
		5 935	8 375
<i>Kassa och bank</i>	26	81 815	65 812
Summa omsättningstillgångar		87 750	74 187
SUMMA TILLGÅNGAR		134 531	121 153

Koncernens balansräkning

	Not	2020-12-31	2019-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Ändamålsbestämt kapital (konfliktfond)		53 082	55 582
Bundna reserver		432	4 441
Balanserat resultat och periodens resultat		32 347	22 115
Eget kapital		85 861	82 138
<i>Avsättningar</i>			
Avsättning av upphovsrättsmedel	28	6 610	20 276
		6 610	20 276
<i>Långfristiga skulder</i>			
Erhållna ej utbetalda stipendier	29	23 867	0
Övriga skulder	30	1 170	878
		25 037	878
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		2 986	3 149
Aktuella skatteskulder		0	2 062
Uppskjuten skatteskuld		0	0
Övriga skulder		1 784	1 652
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	12 253	10 998
		17 023	17 861
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		134 531	121 153

Koncernens kassaflödesanalys

	2020-01-01 Not -2020-12-31	2019-01-01 -2019-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	1 654	674
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Avskrivningar och nedskrivningar	2 548	2 241
Förändring uppskjuten skatt	1 431	777
Förlust vid utträngning av inventarier	155	0
Förändring i avsättningar	10 201	-949
	15 989	2 743
Resultat från finansiella poster	3 756	9 004
Betald inkomstskatt	-4 761	-1 213
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	14 984	10 534
Förändringar i rörelsekapital		
Förändring av rörelsefordringar	3 452	-1 275
Förändring av rörelseskulder	1 225	-1 915
Kassaflöde från den löpande verksamheten	19 661	7 344
<i>Investeringsverksamheten</i>		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-3 821	-10 838
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-450	-1 031
Förvärv av finansiella tillgångar	-2 307	-347
Försäljning av anläggningstillgångar	2 628	6 667
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-3 950	-5 549
<i>Finansieringsverksamheten</i>		
Förändring av långfristiga skulder	292	140
Nedskrivning av uppskrivningsfond	0	-129
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	292	11
Årets kassaflöde	16 003	1 805
Likvida medel vid årets början	65 812	64 007
Likvida medel vid årets slut	26 81 815	65 812

Moderföreningens resultaträkning

	Not	2020-01-01 -2020-12-31	2019-01-01 -2019-12-31
Medlemsintäkter		39 155	40 109
Nettoomsättning	2,4	7 897	23 097
Övriga rörelseintäkter		7 631	8 696
		54 683	71 902
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Facklig och internationell verksamhet	2,4,5,6	-22 278	-25 914
Administration och förbundsstyrelse	2,3,4,5,6	-23 479	-24 368
Fastighetsförvaltning	5,6	-6 293	-6 683
Stipendier och administration av stipendier	7	-2 500	-14 390
		-54 550	-71 355
Rörelseresultat		133	547
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	3 678	8 908
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	10	81	99
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-4	-2
		3 755	9 005
Resultat efter finansiella poster		3 888	9 552
Bokslutsdispositioner	12	5 448	-2 687
Resultat före skatt		9 336	6 865
Skatt på årets resultat	13	-2 510	-2 145
Årets resultat		6 826	4 720

Moderföreningens balansräkning

	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för IT system	15	4 014	4 878
		4 014	4 878
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnad	16	23 193	13 185
Pågående nyanläggning fastighet	17	1 097	8 558
Inventarier, verktyg och installationer	18	439	471
		24 729	22 214
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	19, 20	830	830
Andra långfristiga värdepappersinnehav	23	16 180	16 502
Uppskjuten skattefordran	24	1 743	4 254
		18 753	21 586
Summa anläggningstillgångar		47 496	48 678
<i>Omsättningstillgångar</i>			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		634	333
Fordringar hos koncernföretag		2	4
Fordran medlemsavgifter		451	600
Aktuell skattefordran		1 054	0
Övriga fordringar		859	2 393
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25	1 798	3 634
		4 798	6 964
<i>Kassa och bank</i>	26	76 228	62 702
Summa omsättningstillgångar		81 026	69 666
SUMMA TILLGÅNGAR		128 522	118 344

Moderföreningens balansräkning

	Not	2020-12-31	2019-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Ändamålsbestämt kapital</i>			
Konfliktfond		53 082	55 582
		53 082	55 582
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		23 925	16 705
Årets resultat		6 826	4 720
		30 751	21 425
		83 833	77 007
Obeskattade reserver	27	0	5 448
Avsättningar			
Avsättningar upphovsrättsmedel	28	6 610	20 276
		6 610	20 276
Långfristiga skulder			
Erhållna ej utbetalda stipendier	29	23 867	0
Övriga skulder	30	1 170	878
		25 037	878
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 880	2 282
Skulder till koncernföretag		0	45
Aktuella skatteskulder		0	2 062
Övriga skulder		1 410	1 265
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	9 752	9 081
		13 042	14 735
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		128 522	118 344

Moderföreningens kassaflödesanalys

	2020-01-01	2019-01-01
Not	-2020-12-31	-2019-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	133	547
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Avskrivningar och nedskrivningar	2 454	2 017
Realisationsresultat	155	-151
Förändring uppskjuten skatt	2 513	201
Förändring avsättningar	10 201	-949
	15 456	1 665
Resultat från finansiella poster	3 755	9 005
Betald inkomstskatt	-5 627	-589
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	13 584	10 081
<i>Förändringar i rörelsekapital</i>		
Förändring av rörelsefordringar	3 220	-1 969
Förändring av rörelseskulder	369	-2 075
Kassaflöde från den löpande verksamheten	17 173	6 037
<i>Investeringsverksamheten</i>		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-3 810	-10 825
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-450	-1 031
Förvärv av finansiella tillgångar	-2 307	-347
Avyttring av dotterbolag	0	251
Försäljning av anläggningstillgångar	2 628	6 667
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-3 939	-5 285
<i>Finansieringsverksamheten</i>		
Upptagna lån	292	140
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	292	140
Årets kassaflöde	13 526	892
Likvida medel vid årets början	62 702	61 810
Likvida medel vid årets slut	26 76 228	62 702

Noter

Not 1 Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper m.m.

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Bedömningar och uppskattningar

Det återfinns inga väsentliga bedömningar.

Funktionsredovisning

Verksamhetsgemensamma kostnader för lokaler och administration har fördelats utifrån personalens nedlagda tid.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernredovisningen omfattar moderföreningen samt dess dotterföretag. Med dotterföretag avses de företag i vilka moderföreningen, direkt eller indirekt, har ett bestämmande inflytande. I normalfallet avser detta företag där moderföreningen innehar mer än 50 % av rösterna. I koncernredovisningen ingår dotterföretagen från den dagen koncernen erhåller bestämmande inflytande tills den dag det inte längre föreligger. Dotterföretagens redovisningsprinciper överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper i övrigt.

I koncernredovisningen faller koncernföretagens bokslutsdispositioner bort och ingår i det redovisade resultatet efter avdrag för uppskjuten skatt. Detta innebär att koncernföretagens obeskattade reserver i koncernens balansräkning fördelas mellan uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Intäktsredovisning

Medlemsintäkter och övriga intäkter bokförs enligt god redovisningssed och intäktsförs i den period de avser.

Till och med räkenskapsår 2019 redovisades inkasserade upphovsrättsmedel som en intäkt i resultaträkningen.

Från räkenskapsåret 2020 redovisas inkasserade upphovsrättsmedel som en skuld för erhållna ej utbetalda stipendier i balansräkningen.

Leasingavtal

Koncernen som leasetagare

Koncernen är leasetagare genom så kallade operationella leasingavtal. Leasingavgifterna, inklusive en eventuell första förhöjd hyra, redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Operationell leasing

De tillgångar som koncernen är leasegivare av avser fastigheten som redovisas som anläggningstillgångar. Leasingavgiften (hyran) fastställs då hyresavtalen omförhandlas eller då ny hyresgäst tillträder. Hyresintäkten redovisas linjärt över hyresperioden.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda avser alla typer av ersättningar som koncernen lämnar till de anställda. Koncernens ersättningar innefattar bland annat löner, betald semester och betald frånvaro. Redovisning sker i takt med intjänandet. I moderföreningen och koncernen finns både premiebestämda (avgiftsbestämda) och förmånsbestämda pensioner. Moderföreningens och koncernens förmånsbestämda pensionsplaner där en pensionspremie betalas redovisas som avgiftsbestämda planer i enlighet med förenklingsregeln i BFNAR 2012:1. Pensionspremierna redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen.

Stipendieverksamhet

Förbundet fakturerar Bonus Copyright Access och Copyswede upphovsrättsmedel utifrån underlag som erhålls efter respektive förenings fördelningsmöten. Från 2020 bokförs upphovsrättsmedlen som skuld för erhållna ej utbetalda stipendier till den del de inte har nyttjats. Detta är en förändring av redovisningsprinciper mot tidigare då de erhållna medlen till fullo recovisades som intäkt oavsett nyttjande. Till den del de inte nyttjades bokades då istället en kostnad och avsättning upp för mellanskillnaden. Utdelade stipendiemedel för 2020 har i sin helhet nyttjats mot avsättningar varmed dessa inte har medfört någon resultat effekt 2020. Av de erhållna stipendiemedlen för 2020 har ingen del nyttjats varmed dessa i sin helhet har bokförts som skuld för erhållna ej nyttjade bidrag.

Skatt

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt

Aktuell skatt avser inkomstskatt för innevarande räkenskapsår samt den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Aktuell skatt beräknas utifrån den skattesats som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är inkomstskatt som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden. Enligt denna redovisas uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar på temporära skillnader som uppstår mellan bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för övriga skattemässiga avdrag eller underskott.

Uppskjutna skattefordringar netto redovisas mot uppskjutna skatteskulder endast om de kan betalas med ett nettobelopp. Uppskjuten skatt beräknas utifrån gällande skattesats på balansdagen. Effekter av förändringar i gällande skattesatser resultatförs i den period förändringen lagstadsats. Uppskjutna skattefordringar reduceras till den del det inte är sannolikt att den underliggande skattefordran kommer att kunna realiseras inom en överskådlig framtid. Uppskjuten skattefordran redovisas som finansiella anläggningstillgång och uppskjuten skatteskuld som avsättning.

Anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Materiella anläggningstillgångar har delats upp på betydande komponenter när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder. Avskrivningsbart belopp utgörs av anskaffningsvärdet minskat med ett beräknat restvärde om detta är väsentligt. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar

Lokalhyresavtal	5 år
Balanserade utgifter för IT system	5 år

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader	
Tak	40 år
Stomme	100 år
Fasad	40 år
Fönster	40 år
Golv/väggar/innertak	30 år
Stammar	40 år
Investeringar i annans fastighet	20 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	
Elinstallationer	40 år
Ventilation	20 år
Hissar	20 år
Värme-/kylinstallationer	20 år

Inventarier, verktyg och installationer

3-10 år

Finansiella instrument

Förbundets finansiella placeringar bokförs enligt anskaffningsvärdet och värderas enligt portföljmetoden.

Övervärden mot marknadsvärden bokförs inte. Om anskaffningsvärdet för totala portföljen skulle understiga marknadsvärdet på balansdagen skrivs tillgångarna ned motsvarande undervärdet.

Fordringar, skulder och avsättningar

Om inget annat anges ovan värderas kortfristiga fordringar till det lägsta av dess anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas bli reglerade. Långfristiga fordringar och långfristiga skulder värderas efter det första värderingstillfället till upplupet anskaffningsvärde. Övriga skulder och avsättningar värderas till de belopp varmed de beräknas bli reglerade. Övriga tillgångar redovisas till anskaffningsvärde om inget annat anges ovan.

Redovisningsprinciper - Moderföreningen

Endast redovisningsprinciper som avviker från de som tillämpas i koncernredovisningen

Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition.

Andelar i koncernföretag

Andelar i koncernföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Utdelningar redovisas som intäkt, även om utdelningen avser ackumulerade vinster innan förvärvstidpunkten. Utdelningen redovisas i normalfallet när behörigt organ fattat beslut om den och den kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Andelar i intresseföretag

Andelar i intresseföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Utdelningar redovisas som intäkt, även om utdelningen avser ackumulerade vinster innan förvärvstidpunkten.

Nyckeltalsdefinition

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i procent av omsättningen

Justerat eget kapital

Eget kapital med tillägg för obeskattade reserver som reducerats med uppskjuten skatt.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella poster i procent av genomsnittligt justerat eget kapital

Soliditet

Justerat eget kapital i procent av balansomslutning

Not 2 Nettoomsättningens fördelning

Nettoomsättningen fördelar sig på verksamhetsgrenar enligt följande:

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020	2019	2020	2019
Kollektiv upphovsrättsersättning	0	14 336	0	14 336
Tidningen Journalisten	10 673	10 595	0	0
Faktureringsavgift	439	513	439	513
Administration	353	728	353	728
Fastigheten	6 927	7 402	6 927	7 402
	18 392	33 574	7 719	22 979

Not 3 Arvode till revisorer

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020	2019	2020	2019
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB				
Revisionsuppdraget	305	296	265	226
	305	296	265	226

Not 4 Leasingavtal - leasegivare

Operationell leasing

I enlighet med BFNAR 2012:1 redovisas lokalhyresintäkter som operationell leasing. Koncernen/moderföreningen har ingått följande väsentliga hyresavtal, vilka redovisas som operationella leasingavtal: Vasagatan 50 Restaurang AB, Vincent Espresso AB, Sveriges Tidskrifter, Journalisternas A-kassa, SJF's Frilansjournalisters Serviceaktiebolag, Aggancio AB, Vesterlins AB samt Vigi AB.

Journalistförbundet leasar multimaskiner för kopiering och utskrifter samt en frankeringsmaskin. Hyresbeloppet uppgår inte till väsentligt belopp och därför redovisas inte de i beloppen nedan.

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020	2019	2020	2019
Hyresavtal som ska omförhandlas inom 1 år	5 804	5 779	5 804	5 779
Hyresavtal som ska omförhandlas inom 2-5 år	1 304	4 741	1 304	4 591
	7 108	10 520	7 108	10 370

Hyresavtal som ska omförhandlas inom ett år är sju stycken med en yta om 1 678 kvm. Hyresavtal som ska omförhandlas inom 2-5 år är ett med en yta om totalt 254 kvm. En lokal om 274 kvm är vakant.

Not 5 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2020		2019	
	Antal anställda	Varav män	Antal anställda	Varav män
<i>Moderföreningen</i>				
Verksamhet	17	47%	18	44%
Administration	10	0%	9	0%
	27	0%	27	29%
<i>Dotterföretag</i>				
Tidningen Journalisten AB	10	40%	10	50%
SJF's Frilansjournalisters Serviceaktiebolag	2	0%	2	0%
	12	40%	12	38%
Koncernen totalt	39	0%	39	31%

Löner och andra ersättningar

	2020		2019	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)
Moderföreningen	15 424	6 798 (2 446)	16 481	8 015 (2 827)
Dotterföretag	6 938	3 059 (1 162)	7 213	3 274 (1 110)
Koncernen totalt	22 362	9 857	23 694	11 289

Av Moderföreningens pensionskostnader avser 709 (657) gruppen styrelse och kanslichef (kc).

Föreningens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 0 (f.å. 0).

Av Koncernens pensionskostnader avser 1 262 (1 145) gruppen styrelse och kanslichef (kc)/VD.

Koncernens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 0 (f.å. 0).

Löner och andra ersättningar fördelat mellan styrelseledamöter och kanslichef (kc)/VD resp. övriga anställda.

	2020		2019	
	Styrelse och kc/VD (varav tantiem o.d.)	Övriga anställda	Styrelse och kc/VD (varav tantiem o.d.)	Övriga anställda
Moderföreningen	2 687 (0)	12 737	2 835 (0)	13 646
Dotterföretag	1 084 (0)	5 843	1 092 (0)	6 121
Koncernen totalt	3 771	18 580	3 927	19 767

Löner och andra ersättningar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020	2019	2020	2019
Styrelse och kanslichef/VD	3 771	3 927	2 687	2 835
Härav tantiem	(0)		(0)	(0)
Övriga anställda	18 591	19 767	12 737	13 646
	22 362	23 694	15 424	16 481

Sociala kostnader

Pensionskostnader för styrelse och kanslichef/VD	1 262	1 145	709	657
Pensionskostnader övriga anställda	2 346	2 792	1 737	2 170
Övriga sociala kostnader	6 249	7 352	4 352	5 188
	9 857	11 289	6 798	8 015

Pensionsförpliktelser

Några pensionsförpliktelser för styrelse och kanslichef/VD föreligger inte.

Pensionspremier enligt ITP-avtalet betalas för ordförande, vice ordförande, kanslichef och VD i dotterbolaget.

Några avtal om avgångsvederlag för styrelse och kanslichef/VD föreligger inte.

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Andel kvinnor i styrelsen	59%	58%	64%	64%
Andel män i styrelsen	41%	42%	36%	36%
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	60%	60%	50%	50%
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	40%	40%	50%	50%

Uppgifterna avser förhållandet på balansdagen.

Not 6 Av- och nedskrivningarnas fördelning per funktion

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020	2019	2020	2019
Fastighetsförvaltning	819	540	819	540
Administration och förbundsstyrelse	1 598	1 477	1 598	1 477
Tidningen Journalisten AB	263	224	0	0
	2 680	2 241	2 417	2 017

Not 7 Stipendier och administration av stipendier

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020	2019	2020	2019
Utdelade stipendier	13 096	10 965	13 096	10 965
IR Ersättning	0	1 256	0	1 256
Annonser avseende utlysande av stipendier	430	400	430	400
Medlemsavgift upphovsrättsorganisation	291	283	291	283
Garantiavgift till upphovsrättsorganisation	464	496	464	496
Administration av stipendier	1 633	1 526	1 633	1 526
Övrigt	237	413	237	413
Upplösning av tidigare avsättning	-13 651	-949	-13 651	-949
	2 500	14 390	2 500	14 390

Intäkter och kostnader för stipendier och administration av stipendier bokförs från räkenskapsåret 2020 direkt mot balansräkningen.

Redovisningsprinciperna för utdelade stipendier och kostnader för administration av stipendiehanteringen har ändrats jämfört med 2019 då utdelade stipendier och övriga stipendiekostnader bokfördes som kostnad mot erhållna stipendiemedel och mellanskillnaden bokfördes som en avsättning. För 2020 har utdelade stipendier och stipendiekostnader nyttjats mot avsättningar varmed dessa inte har medfört någon resultat effekt. De kvarstående 2 500 avser stipendier utdelades från "krisfonden för frilansar" som bildades under pandemin 2020. "Krisfonden" finansieras genom uttag ur konfliktkassan.

De kostnader som kvarstår 2020 avser krisfonden för frilansar som har finansierats genom konfliktfonden.

Not 8 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

	Moderföreningen	
	2020	2019
Andel av årets totala inköp som skett från andra företag inom koncernen	10%	15%
Andel av årets totala försäljning som skett till andra företag inom koncernen	2%	2%

Not 9 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020	2019	2020	2019
Erhållna utdelningar	307	347	307	347
Resultat vid avyttringar	3 371	8 561	3 371	8 561
	3 678	8 908	3 678	8 908

Not 10 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020	2019	2020	2019
Övriga ränteintäkter	81	99	81	99
	81	99	81	99

Not 11 Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020	2019	2020	2019
Övriga räntekostnader	-4	-3	-4	-2
	-4	-3	-4	-2

Not 12 Bokslutsdispositioner

	Moderföreningen	
	2020	2019
Återföring från periodiseringsfond	5 448	0
Avsättning till periodiseringsfond	0	-2 687
	5 448	-2 687

Not 13 Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020	2019	2020	2019
Aktuell skatt	-257	-1 959	0	-1 730
Förändring av uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-1 430	-778	-2 510	-415
Summa redovisad skatt	-1 687	-2 737	-2 510	-2 145

Redovisat resultat före skatt i skattepliktiga verksamhetsdelar

Fastighetsförvaltning	2 634	2 643	2 634	2 643
Värdepappersförvaltning	3 604	8 862	3 604	8 862
Övrig näringsverksamhet	-12 069	-870	-13 666	-949
Redovisat resultat före skatt	-5 831	10 635	-7 428	10 556
Skatt på redovisat resultat enligt gällande skattesats (21,4 %):	1 248	-2 276	1 590	-2 259

Skatteeffekt av:

Schablonintäkt periodiseringsfond	-7	-3	-6	-3
Schablonintäkt värdepappersfonder	-36	-38	-36	-38
Årets bokslutsdispositioner	0	0	-1 166	572
Förändring av uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-2 892	-206	-2 892	-203
Övriga justeringar	0	-214	0	-214
Redovisad skatt	-1 687	-2 737	-2 510	-2 145
Effektiv skattesats	28,9%	-25,7%	33,8%	-20,3%

Upplysningar om uppskjuten skattefordran och skatteskuld

Vad avser förändringen av uppskjuten skatteskuld, se not 24 Uppskjuten skattefordran

Not 14 Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	619	619	0	0
Årets anskaffningar	0	0	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Omklassificeringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	619	619	0	0
Ingående avskrivningar	-539	-361	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Omklassificeringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-80	-178	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-619	-539	0	0
Utgående redovisat värde	0	80	0	0

Not 15 Balanserade utgifter för it system

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	8 583	7 549	8 580	7 549
Årets anskaffningar	450	1 034	450	1 031
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Omklassificeringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	9 033	8 583	9 030	8 580
Ingående avskrivningar	-3 705	-2 491	-3 702	-2 491
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-1 314	-1 214	-1 314	-1 211
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 019	-3 705	-5 016	-3 702
Utgående redovisat värde	4 014	4 878	4 014	4 878

Not 16 Byggnad

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	24 772	22 881	24 772	22 881
Årets anskaffningar	10 963	2 117	10 963	2 117
Försäljningar/utrangeringar	-969	-226	-969	-226
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	34 766	24 772	34 766	24 772
Ingående avskrivningar	-11 588	-11 244	-11 588	-11 244
Försäljningar/utrangeringar	824	196	824	196
Årets avskrivningar	-809	-540	-809	-540
Utgående ackumulerade avskrivningar	-11 573	-11 588	-11 573	-11 588
Utgående redovisat värde	23 193	13 184	23 193	13 184
Taxeringsvärde, byggnad	48 000	48 000	48 000	48 000
Taxeringsvärde, mark (tomträtt)	102 000	102 000	102 000	102 000

Not 17 Pågående nyanläggning byggnad

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	8 558	160	8 558	160
Årets anskaffningar	1 097	8 398	1 097	8 398
Omklassificeringar	-8 558	0	-8 558	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 097	8 558	1 097	8 558
Utgående redovisat värde	1 097	8 558	1 097	8 558

Not 18 Inventarier, verktyg och installationer

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2 955	2 880	2 165	2 101
Årets anskaffningar	336	322	310	311
Försäljningar/utrangeringar	-109	-247	-95	-247
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 182	2 955	2 380	2 165
Ingående avskrivningar	-2 258	-2 192	-1 694	-1 673
Försäljningar/utrangeringar	99	236	85	242
Årets avskrivningar	-362	-302	-332	-263
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 521	-2 258	-1 941	-1 694
Utgående redovisat värde	661	697	439	471

Not 19 Andelar i koncernföretag

	Moderföreningen	
	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	830	930
Försäljningar/utrangeringar	0	-100
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	830	830
Utgående redovisat värde	830	830

Not 20 Specifikation av andelar i koncernföretag

Namn	Kapital- andel	Rösträtts- andel	Antal andelar	Bokfört värde
SJF's Frilansjournalisters Serviceaktiebolag	100%	100%	300	300
Tidningen Journalisten AB	100%	100%	100	530
				830
	Org.nr.	Säte		
SJF's Frilansjournalisters Serviceaktiebolag	556562-8756	Stockholm		
Tidningen Journalisten AB	556899-9477	Stockholm		

Not 21 Andelar i intresseföretag

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	788	788	788	788
Utgående ackumulerade	788	788	788	788
Ingående nedskrivningar	-788	-788	-788	-788
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-788	-788	-788	-788
Utgående redovisat värde	0	0	0	0

Not 22 Specifikation av andelar i intresseföretag

Namn	Antal andelar	Kapital- andel	Rösträtts- andel	Bokfört värde
				moder- företaget
Futurion AB	10	1%	1%	0
				0
Futurion AB		Org. nr. 559008-4967		Säte Stockholm

Not 23 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	16 501	22 789	16 501	22 789
Årets anskaffningar	2 308	347	2 308	347
Försäljningar	-2 629	-6 635	-2 629	-6 635
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	16 180	16 501	16 180	16 501
Utgående redovisat värde	16 180	16 501	16 180	16 501
Marknadsvärde	40 060	41 975	40 060	41 975

Journalistförbundets värdepappersinnehav består av 19 procent svenska aktiefonder och 26 procent globala aktiefonder, totalt 45 procent i aktiefonder. Förbundets resterande kapital återfinns bland likvida medel. Proportioneringen är beräknad utifrån portföljens marknadsvärde.

Not 24 Uppskjuten skattefordran

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Ingående saldo	3 067	3 845	4 254	4 457
Tillkommande/avgående skattefordringar	-1 431	-778	-2 511	-203
	1 636	3 067	1 743	4 254

Se även not 13 Skatt på årets resultat och not 29 Avsättningar upphovsrättsmedel
Uppskjuten skattefordran avser skatt på avsättningar av upphovsrättsmedel i moderföreningen. I koncernen netto redovisas uppskjutna skattefordringar avseende upphovsrättsmedel och uppskjutna skatteskulder avseende obeskattade reserver.

Not 25 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna intäkter	50	328	50	230
Upplupna bidrag TCO/PTK	428	692	428	692
Förutbetalda fastighetskostnader	705	790	705	790
Kompensation höga sjuklönekostnader	48	0	7	0
Förutbetalda kostnader för utbildningsstipendier	0	1 644	0	1 644
Övriga förutbetalda kostnader	783	440	608	278
	2 014	3 894	1 798	3 634

Not 26 Kassa och bank

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Kassamedel	3	3	3	3
Disponibla tillgodohavanden	81 812	65 809	76 225	62 699
	81 815	65 812	76 228	62 702

Not 27 Obeskattade reserver

	Moderföreningen	
	2020-12-31	2019-12-31
Periodiseringsfond avsatt 2015	0	1 143
Periodiseringsfond avsatt 2016	0	423
Periodiseringsfond avsatt 2017	0	300
Periodiseringsfond avsatt 2018	0	895
Periodiseringsfond avsatt 2019	0	2 687
	0	5 448

Not 28 Avsättningar upphovsrättsmedel

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
<i>Övriga avsättningar</i>				
Belopp vid årets ingång	20 276	19 347	20 276	19 347
Årets avsättning av upphovsrättsmedel	0	1 878	0	1 878
Årets upplösning av tidigare avsatt upphovsrättsmedel	-13 666	-949	-13 666	-949
	6 610	20 276	6 610	20 276

Intäkter och kostnader för stipendier och administration av stipendier bokförs från räkenskapsåret 2020 direkt mot balansräkningen. Kostnader under 2020 är täckta av tidigare inkomna medel som avsatts i balansräkningen. Avsättningar upphovsrättsmedel har upplösts med årets kostnader.

Not 29 Erhållna ej utbetalda stipendiemedel

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Årets erhållna ej utbetalda stipendiemedel	23 867	0	23 867	0
	23 867	0	23 867	0

Not 30 Långfristiga skulder

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Förfaller mellan 1 och 5 år efter balansdagen				
Övriga skulder	589	423	589	423
	589	423	589	423
Förfaller senare än 5 år efter balansdagen				
Övriga skulder	581	456	581	456
	1 170	879	1 170	879

Not 31 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna löner och förrätningsarvode inklusive sociala avgifter	674	291	561	291
Upplupna semesterlöner	3 926	4 173	2 790	3 039
Upplupna sociala avgifter på semesterskuld	1 238	1 311	881	955
Upplupna pensionskostnader	2 170	2 545	2 170	2 307
Ej beviljad del av periodiskt stöd från Tillväxtverket	204	0	0	0
Övriga upplupna kostnader	2 627	1 265	1 935	1 076
Förutbetalda hyresintäkter	1 415	1 413	1 415	1 413
	12 254	10 998	9 752	9 081

Not 32 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Nya kollektivavtal inom dagspress, tidskrifter, public service, etermedia och bemanning tecknades under första kvartalet 2021.

Arbetet med att införliva verksamheten i SJF's Frilansjournalisters Serviceaktibolag påbörjades direkt efter årsskiftet.

Medarbetare i dotterbolaget flyttades över till Journalistförbundet och uppgradering av medlemsregistret för att hantera all avisering från förbundet genomfördes samt formalian kring överflyttning av autogiromedgivanden från dotterbolaget till förbundet togs fram.

Överföringen beräknas vara klar till aviseringen i april.

Information om att gruppolycksfallsförsäkringen tas bort från först april men att villkoren i inkomstförsäkringen förbättras har skickats ut. Förberedelser av den digitala kongressen i oktober 2021 påbörjas med upphandling av kongresssystem.

Renovering av de outhyrda lokalerna har påbörjats för att enklara kunna hyra ut en nyrenoverad lokal.

Stockholm den

Ulrika Hyllert
Ordförande

Tomas Backlund
Vice ordförande

Elisabeth Hedman

Jens Krey

Anna Roos

Anders Forsström

Ann Johansson

Katarina Bjärvall

Gabriella Mohoff

Gert Lundstedt

Hanna Nyberg

Vår revisionsberättelse har lämnats den

Sven Rydén

Hans Zillén

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Veronica Carlsson
Auktoriserad Revisor

Revisionsberättelse

Till kongressen i Svenska Journalistförbundet , org.nr 802001-6492

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Svenska Journalistförbundet för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kongressen fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* och *Lekmannarevisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar jag tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Lekmannarevisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av moderföreningens och koncernens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Svenska Journalistförbundet för år 2020.

Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt

avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Anmärkning

Utän att det påverkar våra uttalanden vill vi lyfta att styrelsen under året har fattat ett beslut om nyttjande av konfliktfond för ändamål som strider mot förbundets stadgar.

Styrelsen har beslutat att upprätta en särskild krisfond för frilansande medlemmar som drabbats ekonomiskt av corona-krisen. Frilansande medlemmar har under året haft möjlighet att söka stipendier ur fonden. För att upprätta denna krisfond har medel om 2 500 kSEK allokaterats från konfliktfonden.

Enligt förbundets stadgar får konfliktfondens medel användas till konflikt för förbundet medlemmar eller som sympatisåtgärd för annan organisation i konflikt. Upprättandet av krisfond för ekonomiskt stöd av medlemsgrupp av annan orsak kan ej anses ingå i detta ändamål.

Då nyttjandet av konfliktfonden inte är i den storleksordning att det bedöms påverka förbundets konfliktberedskap bedöms dock beslutet inte åsamkat förbundet väsentlig skada.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Veronica Carlsson
Auktoriserad revisor

Sven Rydén
Lekmannarevisor

Hans Zillén
Lekmannarevisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: VERONICA CARLSSON

Veronica Carlsson
Auktoriserad revisor

2021-09-14 08:52:26 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

HANS ZILLÉN Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Hans Zillén

Hans Zillén

2021-09-13 14:29:58 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

SVEN RYDÉN Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: SVEN RYDÉN

Sven Rydén

2021-09-14 10:34:50 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post